



DEİK-TÜRKİYE AVRUPA İŞ KONSEYLERİ

**DEİKEUTALKS:
EBRD VE TÜRKİYE:
İLERİYE DOĞRU**

17 Haziran 2020





DEİK-TÜRKİYE AVRUPA İŞ KONSEYLERİ

**DEİKEUTALKS:
EBRD VE TÜRKİYE: İLERİYE DOĞRU**

17 Haziran 2020

Moderatör:

- EBRU ÖZDEMİR
DEİK Yönetim Kurulu Üyesi

Konuşmacılar:

- NAİL OLPAK
DEİK Başkanı
- SIR SUMA CHAKRABARTI
EBRD Başkanı

Katılımcı Sayısı: 365

TOPLANTI NOTU

DEİK Yönetim Kurulu Üyesi Ebru Özdemir'in moderatörlüğünde, DEİK Başkanı Nail Olpak ve EBRD Başkanı Sir Suma Chakrabarti'nin konuşmacı olarak yer aldığı "DEİKEUTALKS: EBRD ve Türkiye: İleriye Doğru" çevrimiçi semineri 17 Haziran 2020 tarihinde gerçekleşti.



EBRU ÖZDEMİR

DEİK Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'na (EBRD) 1991 yılında katıldı. Nisan 2020 itibarıyla, 310 proje yürütüldü. EBRD'nin, Türkiye'de 12 milyar Avro yatırımıyla faaliyet gösteren 235 projesi var. Türkiye ve EBRD, milyonlarca insanın hayatına dokunan yüzlerce projeye yatırım yaptı. Bu ortaklık, birçok nedenden ötürü bizim için çok değerli. Bunlardan üç tanesini özetle paylaşmak isterim.

Türk özel sektörü ve EBRD arasındaki bağ, ülkemiz ve küresel bir finans enstitüsü ile bağları güçlendirmekle kalmayıp Türk şirketlerinin, yurt dışında iş yapmaları için kapı açtı. EBRD, yüksek kurumsal yönetimi ve etik davranış standartlarını teşvik etmektedir. Ortaklık ve şeffaflık çerçevesinde kurumsal yönetimlerin izlemeleri gereken net kuralları, değerleri ve yönergeleri sunmaktadır. EBRD'nin sağlam ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmesi özel sektörü, tüm proje finansmanına belirli çevresel ve sosyal standartlar uygulamaya teşvik etmektedir.

Bütün bunları birlikte çalıştığımız özel bankalarda uyguladık. Son dönemde dünya tanınmayacak kadar değişti. Halk sağlığını korumak ve salgının yayılmasını önlemek için ülkelerin olağanüstü önlemler almaktan başka çareleri kalmadı. Kapsamlı karantina uygulamaları, hareket özgürlüğü üzerindeki kısıtlamaları gözlemledik. Küresel ekonomi büyük bir mücadeleye girdi. Bu gerçekten benzeri olmayan bir krizdi. İnanıyorum ki daha esnek bir dünya yaratmak için şimdiye kadar eşi görülmemiş bir fırsatla karşı karşıyayız. Bu çerçevede, yeni yaşam düzeni ile dört ayı geride bıraktık. Bazıları, yeni normalin eski iş rutinlerini derinden etkileyeceğini ifade etti. Şimdi toparlanmaya şahit olacağız. Tarihin bu krizi nasıl hatırlayacağını ve yazacağını gözlemleyeceğiz.

Türkiye'nin, bu küresel salgından çıkışı konusunda iyimserim. COVID-19 krizinin bir sonucu olarak, küresel tedarik zincirlerindeki bazı boşlukları fark eden Türk şirketlerini görüyorsunuz. Biz her zaman Türkiye'nin Avrupa ticareti ve yatırımlarındaki kritik rolü hakkında konuşuyoruz fakat bugün, bunun önemini tüm küresel ekonomik topluluğun bir üyesi olarak görüyoruz.

İstihdam ve iş konusunda ise COVID-19 milyonlarca çalışanın istihdamını riske attı. Hepimizin ekonomiyi yeniden canlandırmak ve bu ortamda istihdam yaratmak için oynayacağı bir rolü var. Türkiye bu dönemde temel altyapısını yeniden değerlendirme ve yatırım yapma şansına sahip. Küresel ekonomileri ve işleri teşvik etmek, altyapı ve inşaat projelerini desteklemek için özel sektörle birlikte çalışan hükümetlerin önemi büyük. EBRD'nin desteğiyle, bu alanlardaki büyümenin dünya ekonomilerini nasıl ilerleteceğini görmek beni gerçekten heyecanlandırıyor.

Diğer bir önemli konu olarak, dijital ekonomiden bahsedebiliriz. Dijital ekonominin bu krizin gerçek bir galibi olduğunu biliyoruz. Bu nedenle, yakın gelecekte dijital ekonominin rolünde bir artış göreceğimize inanıyorum. İnsanlar bu dönemde dijital araçların önemli ve hayati hizmetler sunduğunu fark ettiler. Bunlar Türkiye ve EBRD için de çok önemli alanlar.

Bireylerin, hükümetlerin ve özel sektör şirketlerinin ortak hareketleri doğrultusunda çalışan sağlık sistemi, sosyal sistem ekonomimizi düzeltmek gibi olumlu sonuçlar doğurdu. Bugünün zorluklarının sadece hükümetler veya özel sektörler tarafından ele alınması çok zor, güçlerimizi birleştirmeliyiz. Salgın sonrası dönemde, EBRD ile Türkiye arasında anlamlı bir paydaş katılım oluşturmamız gerektiğine inanıyorum. Birlikte yaratabileceğimiz kolektif etkimize odaklanmamız gerekiyor.



NAİL OLPAK

DEİK Başkanı

Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için tüm dünyaya yayılmış 146 İş Konseyiyle, çalışmalarını "ticari diplomasi" anlayışıyla sürdüren bir iş platformu. Bilgi ve etkileşimin çok önemli olduğu günümüz dünyasında, Avrupalı dostlarımızı da, bu önemli networkümüzde önemli bir konumda görüyoruz.

Türkiye'nin iki dünyanın buluşma noktası olduğunu düşünüyoruz. Endüstriyel bir buluşma noktası olarak Doğu ve Batı arasında bir geçiş kapısıyız. Süregelen salgından sonra, küresel ekonominin ve tedarik zincirinin kırılganlığını gözlemledik. Salgın sonrası dönemde iyileşme uzun süre alacak. Bunun için Türkiye ve EBRD arasındaki güçlü ortaklıklara ihtiyacımız var. EBRD ile olan ilişkilerimiz 1991 yılına uzanıyor. EBRD Türkiye'de 310 proje yönetti, enerjiden tarıma kadar birçok sektörü destekledi. Bu ortaklığın güçlendiğini görmekten ve Türkiye'deki EBRD yatırımlarının yakın gelecekte arttığını görmekten memnuniyet duyacağız. Türkiye ve Avrupa Birliği arasında, bu yatırımların çarpan etkisine sahip olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin bu dönemde pek çok ülkeye göre iyi bir durumda olduğunu gözlemliyoruz. Ancak doğal olarak bu dönemin farklı sektörlere önemli bir etkisi olacak. İnsan hayatı önceliğimiz, ancak kaçınılmaz olarak ekonomi düzelmeli ve normale dönmeli. Bu nedenle, Türk yetkililerin sıkı hijyen şartları altında, yabancı girişlerini kabul etme girişimleri çok önemli. Bu şekilde, vatandaşlarımızın ve misafirlerimizin sağlığını güvenceye alarak büyüme ve istikrar yolculuğumuza geri dönmemizi sağlıyor. Bunun önemli bir kısmı, EBRD'nin bugüne kadar ve bundan sonra yapacağı çalışmalar. Yatırım ve krediler, anahtar endüstriler için önemli olacak ve KOBİ'ler büyüyecek. Yenilenebilir enerji, sağlık, ulaştırma gibi ekonomik büyümenin önemli bir parçası olan sektörlerle

yapılan yatırımlara devam etmeliyiz. Koronavirüs sebebiyle bu sektörleri göz ardı etmemeliyiz.

Türkiye coğrafi konumunun dünya ticaretinin kavşak noktasında olması nedeniyle, iki büyük avantaj sunuyor. İlki; üretim donanımındaki çeşitliliğimiz ve Türk üretiminin kalitesi. Gelişmiş ve zengin üretim yelpazemiz, önemli bir yatırım merkezi haline gelmek için rakiplerimizin bir adım önünde olmamızı sağlayacaktır. İkincisi ise Türk yetkililerin, Türkiye'deki yatırım ortamını iyileştirmek istemesidir. Türkiye'nin eylem planları uzun vadeli sürdürülebilir ekonomik büyümeye dayanıyor ve bu nedenle tüm ekonomik reform programları artan üretim, Ar-Ge ve ihracata dayanıyor.

Özel sektör bu süreçlerin merkezinde yer alıyor ve bütçenin önemli bir kısmı teşvik programları için kullanılıyor. Kuşkusuz küresel üretim ve yatırım faaliyetlerinin bu dönüşüm sürecinde, EBRD ve Türk üreticileri arasında daha fazla iş birliği gerçekleştireceğiz. Bu bağlamda, doğrudan ve düşük maliyetli finansmana erişim, üreticiler ve yatırımcılar için büyük önem taşıyacaktır. Kuşkusuz tüm bunlar hakkında daha ayrıntılı olarak konuşacağız, ancak değerli iş insanlarımız uzun zamandır Türkiye ile Avrupa arasında daha güçlü bir ticari ilişkinin geciktiğini biliyorsunuz. Güçlü bir girişimci ruha, genç, yüksek eğitimli bir nüfusa ve bizi bariz bir aday yapan kültürel ve coğrafi yakınlığa sahibiz.

Türkiye'nin küresel ekonomideki rolü ve önemi büyümeye devam edecektir. Geçtiğimiz Pazar günü yeni İstanbul Havalimanı'nın üçüncü pisti açıldı. Birkaç yıl içinde yenilenebilir enerjiden e-mobiliteye kadar birçok konuda yenilikler geliştiriyoruz ve dünyanın en büyükleri arasında olmaya hazırlanıyoruz. Bunu gerçeğe dönüştürmek için sizinle daha yakın çalışmaya hazırız.



SIR SUMA CHAKRABARTI

EBRD Başkanı

DEİK'e, Nail Olpak ve Ebru Özdemir'e çok teşekkür ederim. EBRD Başkanı olarak bu seminer, son halkla ilişkilerimden biri. Seminerin, Türkiye'ye adanmış olması ve ülkenin özel sektörünü en iyi şekilde temsil eden bir organ tarafından düzenlenmesi bunu değerli kılıyor. Türkiye'nin kendi bölgesinde ve ötesinde bir ekonomik güç merkezi olarak sahip olabileceğine dair mutlak inancımı ifade etme şansı veriyor. EBRD'nin ülkenin tarihi yolculuğunda oynadığı ve oynamaya devam edeceği rolü bir kez daha vurgulamak isterim.

Yaşadığımız karanlık zamanlara rağmen, Türkiye'ye ve geleceğine olan inancım devam ediyor. Çünkü sizlerin yeteneklerine ve enerjisine çok güveniyorum. Bu güven, EBRD olarak, ülkenize yaptığımız on yıllık yatırımdan öğrendiklerimizden kaynaklanıyor. İçinde bulunduğumuz durumun ciddiyetini inkâr edemeyiz. Ekonomilerimizde birçok faaliyetin askıya alındığı ve işletmelerin potansiyel iflasla mücadele ettiği bir dönemi yaşıyoruz.

Kriz, son yıllarda ülkelerin temin ettiği başarıların birçoğunu raydan çıkarma riskini de beraberinde getiriyor. İş dünyası, kapitalizm, küreselleşme, tedarik zincirleri, ticaret, uluslararası seyahat ve modern şehir gibi birçok alanda değişimleri gözlemliyoruz.

COVID19 salgını Türkiye'yi bildiğiniz gibi zor bir zamanda vurdu. Ekonomi, liranın 2018 oynaklığından toparlanıyordu, ancak kırılga kaldı. Turizm, seyahat aksamaları nedeniyle ağır darbe aldı. Birçok Türk endüstrisi ve tedarik zinciri kesintiye uğradı. Gelir kaybı karşısında şirketler (özellikle KOBİ'ler) kredi konusunda zorluk yaşadı ve finansal sistem üzerindeki baskıyı arttı.

EBRD krizlere verdiği hızlı tepki ile gurur duymaktadır. Koronavirüs salgını, büyük değişimlere ne kadar hızlı tepki verdiğimizizi bir kez daha kanıtladı. Mart ortasına kadar acil bir kriz müdahalesini başlatan ilk çok taraflı kalkınma bankasıydık. COVID-19 Dayanışma Paketimiz, mevcut müşterilere acil likidite sağlamaya odaklandı. Birkaç hafta sonra hissedarlarımız, ilk pakete dayanarak kapsamlı bir dizi müdahale ve geri kazanım tedbirini onayladılar. Bu yıl hemen hemen tüm faaliyetlerimizi yerine getireceğiz ve salgının etkisine karşı koymanın ve ekonomik iyileşmeyi desteklemenin yanında olacağız. Bunun finansal açıdan yansıması, 21 milyar Avro tutarında olacak. Tüm uluslararası finans kurumları elbette COVID-19 sorununa yanıt veriyor ancak her kurumun kendine özgü güçlü yanları vardır. EBRD, onlarca yıllık hızlı ve etkin kriz tepkisi deneyimini geliştirmektedir.

Türkiye'yi ele alalım. Türkiye'ye 2008 mali krizinin hemen ardından yatırım yapmaya başladık; ekonomiyi destekleyerek ve Türk kurumsal sektörünün ve bankacılık sisteminin ihtiyaçlarına anında ve güçlü bir şekilde yanıt vererek yanınızda olduk. Salgının başlangıcından bu yana, özel sektöre verilen kredileri artırmak için önemli Türk bankalarına - Denizbank, Garanti BBVA, QNB Finansbank, Yapı Kredi, Akbank'a - yarım milyar ABD doları için aracı olduk. Salgın sırasında güç dağıtım operasyonlarının ve yatırımlarının sürekliliğini sağlamak için Enerjisa'ya 125 milyon dolar finansman sağladık.

Türkiye ekonomisinin karşılaştığı uzun vadeli sorunlar üzerinde çalışıyoruz. Bunlar arasında cinsiyet eşitliği, çevre konuları ve mültecilere destek de yer alıyor. Bu nedenle, Türk Telekom'da 100 milyon ABD doları tutarında finansman ile çevre çalışmalarını finanse ediyoruz. Türkiye'deki okullarda enerji verimliliğini finanse etmek için, 50 milyon dolar yatırım yapıyoruz. Ayrıca, Türkiye'nin en büyük meyve üreticisi olan Anadolu Etap'ı, çiftçilere ve kırsal topluluklara (kadın ve Suriyeli mülteciler dâhil) fayda sağlayacak 60 milyon Avro kredi ile destekledik. Mali desteğin yanında, politika reformları konusunda her zamankinden daha fazla yanınızda olacağız. Türkiye için önemli olan alanlardan biri de beceri kazandırma. Ülke genelinde gençler ve kadınlar için çeşitli beceri ve eğitim programları konusunda hem hükümet hem de özel sektör ortaklarımızla birlikte çalışıyoruz.

Şu ana kadar COVID19 sonrası yaşadığımız değişimleri anlattım. Şimdi değişmeyenlere değineyim. Değişmeyen şey, EBRD ile Türkiye arasındaki

ilişkinin daha da büyüyeceğine olan inancımdır. Gelecekteki süreçte, Bankam ve ülkeniz için, geliştirilmiş bir işbirliği ve daha fazla ortak etki olacak. Diğer bir değişmeyense, EBRD'nin hala üç kıtada sürdürülebilir, açık pazar ekonomileri oluşturmaya ve özel teşebbüsleri teşvik etmeye adanmış olmasıdır. EBRD'nin sermaye pozisyonunun, 12 yıl önceki küresel mali krizin öncesinde bile son derece güçlü olduğunu ekleyebilirim.

EBRD, iyi gün dostu değildir. Örneğin, son yıllardaki türbülans ve döviz piyasalarındaki değişkenlikte de yanınızdayız. Bu krizin yabancı yatırımcıların istediği hukukun üstünlüğü ve öngörülebilirliğine olan ihtiyacı vurgulayabileceğini umuyoruz.

Türkiye elbette, EBRD'nin kurucu hissedarlarından biriydi, 1991 yılında ülkenin kaslarını ekonomik bir güç olarak ilk kez esnetti. Ancak EBRD'nin Türkiye'ye yatırım yapma kararı tarihi bir karardı. Sadece dört yıl içinde sıfırdan 1 milyar Avro'ya kadar yatırım yaptık, daha sonrasında da büyük miktarlar yatırım yaptık. Kilit bir operasyon ülkesi olarak Türkiye, EBRD için çok önemli.

Türkiye'deki yatırımlarımızın toplam hacmi 12,6 milyar Avro seviyesinde görünüyor. Buradaki portföyümüz, yatırım yaptığımız diğer yerlerden çok daha büyük. Arka arkaya dört yıl boyunca Türkiye, en büyük operasyon ülkemiz oldu ve hala en yüksek geçiş etkisini elde ediyoruz.

Türkiye elbette birçok yönden lider bir ülkedir. Uluslararası toplum, Türkiye'nin kapılarını dünyanın en büyük mülteci topluluklarından birine açtığı için hala hayrete düşüyor. Türkiye'nin, EBRD bölgelerinde örnek olma ve ilham verme gücü yadsınamaz. Türkiye, sadece konumu nedeniyle değil, kendi bilgisi ve başarılı geçiş deneyimi nedeniyle Doğu ile Batı'nın bağlantısında çok önemli bir yere sahip.

Türkiye'nin bölgesel ticaret ağlarına daha fazla uyum sağlaması ve finansal ve ticari uzmanlığını daha geniş bir şekilde paylaşmasına yardımcı olmak için yaptıklarımızdan gurur duyuyoruz. Türkiye, EBRD'nin iş modelinin ve özel sektöre odaklanmasının birçok farklı ülkede değişiklik sağlayabileceğini kanıtlamıştır. Ayrıca şunu söylemek isterim. Türkiye, Orta Asya veya Sahra altı Afrika'da yeni yatırım ve bilgi birikimine ihtiyaç duyan daha zor pazarlara açılmaktan korkmuyor.

EBRD olarak bu felsefeyi paylaşıyoruz. Geleceğimizin bu vizyonu ve dünyanın kalkınma hedefleri ile ilişkisini destekleme konusunda Türk makamlarının liderliğini takdir ediyoruz. Türkiye'deki deneyimimiz, Güney ve Doğu Akdeniz'deki başarımızda önemli bir faktör olmuştur. 2012 yılında Mısır, Fas, Tunus ve Ürdün'de faaliyetlere başladık. Ardından bunları Lübnan izledi. Batı Şeria ve Gazze'ye de yatırım yapıyoruz. Ve şimdi bölgeden bir başka büyük ülke olan Cezayir, yakında EBRD hissedarı olmak için başvuruda bulundu ve bir süre sonra bir operasyon ülkesi olmak için başvurmayı planlıyor.

Sadece Türkiye'yi değil, Romanya, Kırgızistan ve Azerbaycan'ı temsil ettiği çok verimli üç yılın ardından, EBRD Yönetim Kurulu'ndan yeni ayrılan Yönetim Kurulu Müdürümüz Taşkın Temiz'e teşekkür etmek istiyorum. Taşkın'ın halefi Çağatay İmirgi, Maliye ve Hazine Bakanlığı'ndan EBRD Yönetim Kurulu'na katıldı. Eminim Çağatay İmirgi üst yönetimdeki meslektaşlarımla ve halefim ile büyük işbirliğini sürdürecektir ve Taşkın gibi, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerle ilgili, kurulda yetkili bir ses olacaktır.

EBRD'nin şu anda 18 ülkede uygulanmakta olan ve Türkiye'de doğan "Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği Programı" bir diğer ortaklaşa yürüttüğümüz program. Kadınların yönlendirdiği, küçük ve orta ölçekli işletmelere adanmış, yerel bankaların kredi hatlarına finansmana erişim sağlayan bu program çok önemli. Türkiye'de bu program, 20.000 iş kadınına ulaştı ve başka yerlerde de büyük bir başarı yakaladı.

İleriye giden yol nedir? Salgından çok önce onaylanan ülke stratejimiz, Türkiye'deki çalışmalarımız için dört ana öncelik öngörmektedir:

- Finans sektörünün direncinin güçlendirilmesi ve yerli sermaye ve finans piyasalarının geliştirilmesi
- Türkiye'nin bilgi ekonomisini ve katma değeri daha yüksek faaliyetlerin teşvik edilmesi
- Özel sektör yoluyla ekonomik katılımın ve cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi
- Türkiye'nin yeşil ekonomiye geçişini ve bölgesel enerji bağlantısının hızlandırılması.

Birçok sektörde, tek bir ekonominin, çoğunlukla Çin'in hâlihazırda baskın küresel tedarikçi olduğu sır değildir. EBRD bölgeleri bir bütün olarak ihracatlarını önemli

ölçüde arttırma potansiyeline sahiptir. Türkiye bu yeni dönemde, en çok kazanan ülkelerden biri olacak.

Türkiye'nin giyim sektörü ihracatı, geçtiğimiz yıl Çin'in 170 milyar ABD dolarına kıyasla 18 milyar ABD doları seviyesinde kaldı. Özellikle Türkiye'nin Uzak Doğu'ya karşı önemli bir teslim tarihi avantajına sahip olması nedeniyle, ticari yönlendirme için açık bir alan var. Bu fırsat, Türkiye-AB Gümrük Birliği'nin güncellenmesi için kullanılabilir.

Türkiye'nin geleceğine hem kendi bölgesinde hem küresel anlamda ekonomik güç merkezi olarak neden bu kadar mutlak bir inancım olduğunu anlıyorsunuz. Türkiye GSYİH'sının bu yıl keskin bir şekilde daralmasını bekliyoruz. Ancak 2021'de yüzde 6,0'lık güçlü bir iyileşme öngörüyoruz. The Economist bile, son zamanlarda ülkenizin "salgını çok daha iyi idare ettiğini" kabul etti.

Özel sektöre, ekonomik büyümenin motoru olmaya devam edenlere, yeniden odaklanmamız gerektiğini düşünüyorum. Bir fırsat olarak bakarsak, özel sektörde yaptığımız reformlar, çok önemli. Daha fazla yatırım yapabiliriz. Bu yüzden, EBRD'nin hükümetlerle, özel sektöre yardımcı olacak reformları hızlandırmaya yardımcı olmaları gerektiğine inanıyorum.

Türkiye'nin rekabet avantajları var. Hükümetin teknolojik imkânlar konusunda daha fazla kabiliyeti ve kapasitesi ve anlayışı var. Türkiye'de sağlık ve turizm sektöründe yaptıklarımızla gurur duyuyorum. Turizm sektörünün ekonomi için temel olduğunu düşünüyorum. Hızlı bir şekilde toparlanmaya ihtiyacımız var ve aslında durumun bu cephede de çok hızlı bir şekilde iyileşeceğini umuyoruz. Gümrük Birliği'nin güncellenmesi önem teşkil ediyor. Gümrük Birliği'nin bazı ticaret mallarını kapsadığını görüyoruz. Bunun, hizmet ticaretine de genişlediğini görmek isterim. Ve her iki tarafın da buna odaklanması gerektiğini düşünüyorum.

PPP cephesinde, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde herhangi bir yavaşlama görmüyorum. Projelerin ayrıntılarına girmeyeceğim. Ancak Mısır'da, Bulgaristan'da, Ukrayna'da, Kazakistan'da çok fazla modellenen projemiz var. PPP üzerinde makul bir faaliyet akışı var. Pandemiye cevap vermesine yardımcı olmak için giderek daha fazla insanın PPP altındaki hastane inşaa programınız ile ilgileneceğini düşünüyorum. Şu anda sekiz Türk hastanesini finanse ediyoruz ve

üçü şu anda operasyonel. Dolayısıyla, Türkiye’de ve başka yerlerde büyük bir PPP destekçisi olarak kalacağız.

Avrupa Yeşil Anlaşmasını şiddetle destekliyoruz. Brüksel ile yaşadığımız bazı diyaloglarda da şekillendirmeye yardımcı olduğumuzu düşünüyoruz. Açıkçası, dediğim gibi, hepimizin kararlı bir şekilde iklim sorununa odaklanmamız gerçekten çok önemli. Çok taraflı kalkınma bankaları arasında, özellikle özel sektörde bu tür kıdemli liderleriz. 2019’da yaklaşık% 50’lik bir rekorumuz vardı, yatırımlarımızın % 46’sı yeşil finasta ve Türkiye bunun üzerindedir. Türkiye her geçen yıl yatırımlarımızda yüksek reel ekonomi oranına sahip. Yatırım faaliyetlerimiz, politika diyalogumuz aracılığıyla Avrupa Yeşil Anlaşması’nın sağlanmasına güçlü bir şekilde katkıda bulunacağınızı düşünüyorum. Enerji verimliliği, sıfır atık, yenilenebilir enerji ile kamu ve özel sektörde çok güçlü bir iştahınız oldu. Sanırım Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ve ayrıca Türkiye’deki Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı üzerinde birlikte yaptığımız çalışma örneğini düzenledik, çünkü finansal yenilenebilir kaynaklara öncülük ediyoruz. Türkiye bu konuda AB ile çok güçlü bir ilişki kurmalıdır. Yatırımcılar, Türkiye’de çalışılan yenilenebilir enerji destekleri konusunda netliğe ihtiyaç duyacak. Türkiye’nin Avrupa Yeşil Anlaşması’nın uygulanması için güçlü bir hedef olacağını düşünüyorum.

EBRD’nin Sahra Altı Afrika’ya doğru genişlemesi gerektiğine inanıyorum. Kalkınma ihtiyaçlarına ve özel sektöre bakarsanız, EBRD için bu bölge, hem zorlu hem de birçok fırsatı barındıran bir bölgedir. Mısır, Tunus ve Fas’tan gelen Türk müşterilerimizin ve müşterilerimizin çoğu, bizimle birlikte Sahra Afrika’sına gitmek istiyorlar.

Türkiye’nin ileride iyi bir yerde olacağını düşünüyorum. Potansiyeliniz için çaba sarf eden bir ülkesiniz. Türkiye’deki çalışma yıllarımda en çok sevdiğim şeylerden biri de Türk Hava Yolları ile seyahat etmektir. Türk Hava Yolları dergisinin arkasına her baktığımda, uçuş rotalarına yeni bir ülkenin eklendiğini görüyordum. Türk Hava Yolları’nın bunu sadece eğlence için yaptığını sanmıyorum. Bunun nedeni, Türk iş dünyasının yeni pazarlara açılması ve genişlemesidir. Bence, EBRD ile çalıştığımız diğer operasyon ülkelerine harika bir örneksiniz.



DEİK-TÜRKİYE AVRUPA İŞ KONSEYLERİ

NAİL OLPAK
DEİK Başkanı

CANER ÇOLAK
Genel Sekreter

MERİH KEPEZ ÖRNEK
Genel Sekreter Yardımcısı

DİLEK TUNA
Bölge Direktörü

SELİN SÜMER
Koordinatör Yardımcısı

**Semineri izlemek için lütfen
tıklayınız.**



**DEİK üyeliği için lütfen
tıklayınız.**

